

“Estic molt orgullós de ser persona ‘non grata’”

Lars von Trier
(Copenhaguen, Dinamarca,
1956), director de cinema,
fou expulsat del Festival
de Canes per unes
declaracions que va fer
sobre Adolf Hitler. En
aquesta entrevista mira
d'aclarir la polèmica.

Us han declarat persona *non grata* al Festival de Cinema de Canes després dels vostres polèmics comentaris sobre Adolf Hitler i per haver dit de broma que éreu nazi. Què us sembla?

—Estic molt orgullós de ser persona *non grata*. No ho havia estat mai. Trobo que fa molt i molt per mi.

—Ah, sí?

—Tinc tanta claustrofòbia al pal·lau del festival que em farà feliç de sortir-ne. Ja tinc una excusa per a no anar a Canes. Això potser és la part més positiva. M'agradaria molt tornar-me'n a casa, però considero que haig de promoure el meu film *Melancholia* tant com pugui. La idea que tenia al cap, per si això us ha d'ajudar, era d'enviar el film a rodar. Si us plau, envieu-l'hi. A mi ja m'està bé.

—Semblaria que el festival on heu celebrat els grans èxits no té cap importància per a vos.

—Són coses que trobo força terribles. Respecto molt el Festival de Cinema de Canes. És gent que m'ha ajudat molt. Amb en Gilles Jacob som molt amics, i es va enfadar molt amb mi.

—Ens podeu explicar com van sortir aquestes declaracions tan confuses a la conferència de premsa?

—Vaig establir una relació entre el romanticisme alemany i els valors que va assumir el Tercer Reich. Volien que digués que Albert Speer no havia estat un gran artista. I és una cosa que no puc dir, perquè considero que sí que ho va ser. Va ser un carallot i va matar gent. Però, si volem dir la veritat, s'ha de passar ratlla, igual que en esport i política. Ha tingut una influència fantàstica en el món futur.

—Les crítiques s'han centrat bàsicament en els vostres comentaris, com aquell de “Doncs bé, sóc nazi.”

—D'entrada, tinc un nom jueu danès molt conegut. Tots els meus fills tenen noms jueus. He dedicat mitja vida

a investigar el meu passat jueu, que va resultar que no era el meu passat, perquè el meu pare no era el meu pare. Vaig descobrir que no era jueu, sinó alemany. En l'argot que fem servir a Dinamarca —que no té cap gràcia, sinó que és estúpid— d'un alemany se'n diu un nazi. De manera que jo no era jueu, sinó nazi, però no volia dir que era nazi, sinó que era alemany.

—De manera que les acusacions d'antisemita són errònies?

—No m'agrada la política palestina d'Israel, però tampoc no sóc Mel Gibson. No ho sóc ni de bon tros. Al contrari. He estat a molts camps de concentració i considero que l'Holocaust és el pitjor crim contra la humanitat. I he estat ingenu. Venint de Dinamarca pensava que això ja havia passat i que hi podia haver una mica d'obertura. Anava errat. Vaig fer una estupidesa i demano disculpes pel mal que he pogut fer a determinades persones. Si algú em vol pegar, endavant. Això sí, li haig d'advertir que potser hi trobaré gust i tot. Potser no és el càstig més adient.

—Sembla que la direcció del Festival de Canes hi estaria d'acord. Com expliqueu la intensitat de la reacció?

—Trobo que és una qüestió especialment delicada allí, perquè els francesos, a la història, han estat especialment cruels amb els jueus.

—Dispenseu, però aquestes declaracions no semblen pas especialment pensades per a recuperar les bones relacions amb el festival.

—N'estic fins al capdamunt. Potser sóc un estúpid acabat i m'haurien de portar pel món en una gàbia i amb la boca tapada. Altrament, hi ha alguna qüestió política que m'agradaria formular. Trobo que és totalment estúpid de bombardejar Trípoli. Va molt més enllà d'allò que hauria de fer l'ONU. I no és pas perquè pensi que Moammar al-Gaddafi és un bon element. Es van crear les Nacions Unides per a ajuntar països diferents, i aconseguir que així no entressin en guerra. I ara intenten difondre el liberalisme nord-americà arreu del món, i això no està bé. Però ningú no ha parlat del film.

Rüdger Sturm

Traducció de Carme Geronès